

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja svak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedekrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Odprava izjemnega stanja v Pragi.

Predvčerajšnji dan je nekako zgodovinsko znamenit. Odpravilo se je izjemno stanje v Pragi. Vpeljalo se je bilo pred dobrima dvema letoma, ko je še vladal grof Taaffe, in to na nasvet grofa Thuna, kateri bi bil rad zatrl mladočeško stranko.

Za pretvezo so se bili vzeli neki dogodki pred cesarjevimi rojstvenimi dnevi. To je pa bila le pretveza. Od 18. dne oktobra do 12. dne septembra je precej časa in ves čas se je čakalo. Da niso Mladočehi dne 12. septembra obhajali slovesno obletnico cesarjevega reskripta, pa bi se izjemno stanje niti proglasilo ne bilo. Iz tega je jasno, da je izjemno stanje bilo naperjeno naravnost proti Mladočehom. Grof Thun je nameraval na ta način pripomoči Staročehom do veljave, Mladočebe pa ugonobiti.

Taki dogodki, kot so se bili dogodili pred 18. avgustom v Pragi, so obsojanja vredni, a proti njim popolnoma zadoščajo navadni zakoni. Dosti slabo bi bilo za avstrijsko policijo in sodništvo, ko bi z navadnimi sredstvi ne mogli ugnati nekaj nezrelih fantalinov, kakeršni so se udeleževali dotičnih izgrediv. Taki dogodki so se prigodili že v Gradcu, da ne govorimo o Trstu in Istri, pa nikdo ni mislil na izjemno stanje.

Izjemno stanje pa ni zadelo tistih, proti katerim je bilo naperjeno. Najprvo je čutila slabe posledice izjemnega stanja v Pragi vlada, katere podpisi so bili pod dotično naredbo. Prav lahko rečemo, da bi grof Taaffe bil precej dal čez par mesecev, ko bi bilo moč narediti, da bi se bila stvar lepo pozabila.

Predlagal je bil volilno reformo in začelo je vreti proti njemu. Grof Hohenwart sa je postavil na čelo opozicije. Toda vse to bi še grofa Taaffeja ne bilo izvrtilo, da ni v Pragi vladalo izjemno stanje. Prav lahko rečemo, da bi konservativci se ne bili upali delati odločne opozicije, ko bi bili izvedeli, da je grof Taaffe predložil predlogo o volilni reformi po izrecnem odobrenju cesarjevem. Poleg tega bi bil imel na svoji strani Mladočebe in protisemite in še več drugih poslancev. S silo bi bil le

skrpal potrebno večino proti levičarjem. Levica je samo videla, da ga samo z volilno reformo ne izvrtiti, zato je pa sklenila, da ne glasuje za odobrenje izjemnega stanja v Pragi. Zato pa ni bilo brez levice dobiti nobene večine, ker Mladočehi, protisemite, demokratje itd. niso mogli glasovati za izjemno stanje. Preklicati svoje naredbe vlada ni mogla, ako se ni hotela osmešiti pred svetom, in je rajši odstopila.

Staročehi so sprva se veselili izjemnega stanja, kajti mislili so, da se mladočeško gibanje kar preneha. Njih časopisi so na videz obsojali izjemno stanje, a vender je iz njih člankov bilo brati nekako tiho veselje. Očitali so Mladočehom, da so vse to zakrivali, narod pripravili ob svobodo. Nadejali so se tako pripraviti Mladočebe ob veljavo. Njih namen se pa jim ni posrečil. Danes ima staročeska stranka manj zaupanja, kot ga je pred izjemnim stanjem imela. Nekateri ljudje so jo jeli dolžiti, da je tudi nekoliko pripomogla do izjemnega stanja, da so njeni vodje pri namestništvu mledovali, naj jim vlada z omejenjem svobode prihiti na pomoč. Sedaj so Staročehi že tako daleč, da se ne upajo za deželnozborske volitve niti kandidatov postaviti. Nobena sila jih že več rešiti ne more.

Pač pa je mladočeška stranka sedaj krepkejša, nego je bila poprej. Izjemno stanje jo je še bolj utrdilo. Pred dvema letoma bi se Nemci bili smejali, ko bi bil kdo rekel, da bodo z Mladočehi morali se pogajati za spravo, a dandanes se pa že v nemških krogih na to že resno misli, samo Mladočehi niso za vsako spravo pridobiti.

Odprava izjemnega stanja v Pragi kaže, da nova vlada ne misli le s silo vladati, kakor bi nekateri radi in tudi ne bode zmatrala za svojo najvažnejšo nalogo boj proti skrajnim strankam, vsaj, v kolikor se to tiče Mladočehov, ne. Grof Badeni v tem oziru kaže več razsodnosti, nego sta je Taaffe in Windischgrätz, ki sta mislila, da se dajo težnje kacega naroda zatreti z izjemnimi naredbami.

Gospodje na Dunaju so za jedno skušnjo bogatejši. Sedaj vedo, da se narod češki ne da s silo ugnati, in da izjemne naredbe niso pravo sredstvo, s katerimi se dajo zajeziti kake ideje. Nadejamo se,

da si ta nauk dobro utisnejo v glavo in ne bodo pritrdili v izjemno stanje, ko bi jo zahteval kak deželni načelnik, kateri ni kos službi, katero opravlja.

Kakšne posledice bode imela odprava izjemnega stanja v Pragi, sedaj še ne vemo. Toliko je gotovo, da Mladočehi tega ne zmatrajo za nobeno koncesijo Čehom in da zaradi tega še ne mislijo podpirati sedanje vlade. Prepričani so, da se je izjemno stanje moralo odpraviti, ker so se vsi merodajni faktorji prepričali, da se z njim ni dosežlo, kar se je nameravalo. Samo grofu Thunu na ljubo se pač izjemno stanje več ohraniti ni moglo. Grof Badeni bode pač moral še kaj drugega storiti, ako si bode hotel zagotoviti pomoč Mladočehov. Vse je odvisno od daljnega njegovega postopanja.

Politično življenje na Češkem se bode sedaj pač bolj neovirano razvijalo, kar je posebne važnosti sedaj, ko se bližajo deželnozborske volitve. Pri njih pridobe Mladočehi gotovo več mandatov in vlada bode pač spoznala, da so pravi zastopniki naroda češkega, kajti tudi sila izjemnega stanja jim ni naroda odtujila.

V Ljubljani, 22. oktobra.

Kdo bode dunajski župan? Ministri Goluchovski, grof Badeni in vitez Bilinski so te dni bili v Budimpešti in se z ogerskimi ministri posvetovali o raznih važnih stvareh, mej drugim tudi o dunajskih občinskih razmerah. Prepričali so se, da bi v Budimpešti napravilo jako slab utis, ko bi dr. Lueger postal župan dunajski. Neki dunajski list že pripoveduje, da sedaj ni misliti, da bi vlada dr. Luegerja predložila cesarju v potrjenje. Nam se pač čudno zdi, kaj imajo Madjari govoriti o tem, kdo naj bode dunajski župan, toda v Avstriji je marsikaj mogoče. Sedaj, ko vidimo, kaj se je zgodilo s Stojalowskim, se ne bodemo čudili, ako dr. Lueger ne postane župan dunajski. Krščanski socializem vladi očitvidno ne ugaja. Mi bi morali obžalovati, ako bi se vlada odločno postavila proti krščanskim socialistom. Mi ne simpatizujemo z njimi, a zato pa vender ne moremo biti, da bi se kratila kaka občinska avtonomija. Dunajski prebivalci so volili krščanske socialiste v mestni zbor in po našem vladi ne pri-

Listek.

Knjige družbe sv. Mohorja.

(Konec.)

Stritar je — če se ne motimo — stopil letos prvič mej sotrudnike Mohorjeve družbe, dasi deluje že veliko let zanjo, četudi posredno. Njegovo zanimanje za Mohorjevo družbo je bilo toliko, da smo od leta do leta pričakovali, kdaj oveseli Mohorjane s kakim spisom. To se je letos zgodilo in kar brez ovinkov povemo, da nas je njegova „knjiga za mladino“, naslovljena „Pod lipo“ bolj vzradostila nego vse druge letošnje knjige.

Mladinska literatura se je v nas zlasti v zadnjih letih lepo razvila; razni pisatelji se trudijo, da preskrbe mladini dušne hrane, ali če denemo njih spise na kritično rešeto, se pokaže, da je trajne in splošne vrednosti le malokaj, da le malokatero delo odgovarja načelu: najboljšje je za mladino ravno dosti dobro.

Sedaj nam je Stritar podal knjigo, katero smelo proglašamo za najboljši mladinski spis, kar jih imamo poleg Levstikovih otročjih pesenc. Vsi drugi slovenski mladinski spisi, uštevši Slomška, moralizujejo preusiljivo; nikjer ni tendenca tako iz-

ražena, da bi se bralcu nevede razodela in se ga prijala. Stritar je prvi, kateremu se je to posrečilo.

V pričujoči knjigi je Stritar priobčil trideset pesmij in povest „Gruški gospod“. Predno še izrečemo kako besedo o vsebini, moramo naglašati, da je knjiga krasno opremljena. Tisk je čeden, papir je lep in trden, a kar daje knjigi posebno vrednost, so številke jako fino, res umetniško izdelane ilustracije. Ne vemo, so li podobe narejene nalašč za to Stritarjevo knjigo, ali vzete iz kake druge knjige, to pa je očitno, da je v naši literaturi malo tako lepo ilustrovanih knjig, kakor Stritarjeva „Pod lipo“. Družbi sv. Mohorja je to izvestno prouzročilo obilo troškov, za kar jej bodi še posebe izrečena zahvala.

V pesmih, katere so v tej knjigi natisnjane, je lahko izreči sodbo. Vsaka vrsta priča, da je nje oče Josip Stritar, vsaka pesem nosi na sebi znake Stritarjeve poezije. Snovi, katere opeva pesnik, so vse mladini primerne; nič ni previsoko in prefilozofično, vse pribaja od srca in sega v srce. Narava, kmetiškega življenja vesele in žalostne dogodbe dajo Stritarju snovi. Naj navedemo le nekaj vzgledov. Kako lepa je n. pr. koj prva pesem „Jutro“:

Po koncu, po koncu, zaspanci!
K molitvi sklenite rokó,

Pod nebom pojéjo škrjanci,
In solnce visoko je že.

Že močnik na mizi kadí se,
Pod mizo pa maček preži;
Po jedi na delo mudi se,
Bog siti le pridne ljudi.

Pod pázuho bukvice, Tine,
Pa v šolo bistrít si glavó;
Ti, Tone, se spomni živine,
Ti, Minka, na polje z menó.

Na delo, naj mraz je, naj vroče;
Truditi se vsak je dolžan;
Kdor delati more, pa noče,
Zanj krop je predober neslan.

Kako pristno čustvo je izraženo v nežni pesmi „Tolažba po materi“:

Kakó je hiša strašno prazna,
Odkar v njej matere več ni!
Ta izba, prej tako prijazna,
Odljudna, tuja se mi zdi.

Odkar so nesli vas iz hiše
In položili v temni hram,
Solzó si vaša hčerka briše,
Le k vam želi si, mati, k vam!

Oj kje ste, kje ste, mati zlata,
Takó se toži mi po vas!
O, ko bi se odprla vrata
In se prikazal vaš obraz!

stoji prisojati, če so pravi možje za občinsko upravo. Če ne bode dr. Lueger dobro županoval, bodo pa družega izbrali.

Dogodki v Zagrebu Opozicijske stranke madjarske se pripravljajo, da napadajo vladu, v parlamentu zaradi dogodkov v Zagrebu. Danes mislijo baje stvar spraviti v razgovor. Predlagali bodo menda, naj se zbornica izreče, da obsoja dogodke v Zagrebu in naj se vlada pozivlja, da ukrene odločne naredbe, da se taki dogodki ne bodo več ponavljali. Opozicijski poslanci si na vso moč prizadevajo, da bi dosegli v tem oziru jednoglasen sklep. Kar se tiče prvega dela omenjenega predloga, pač vsakdo lahko Madjarom pusti veselje, naj le obsojajo, če hočejo. Obsojajo lahko tudi kake dogodke v Ameriki, ako je jim drago, tega veselja jim pač ne bode nikdo kalil. Seveda bolj prav bi gospodje naredili, ko bi malo pogledali, kako je doma pred njih pragom. Kolikokrat se je žalila na Ogorskem avstrijska zastava, ki ima na Ogorskem gotovo toliko pravice, kot madjarska na Hrvatskem. Oločno proti nagodbi je bil drugi del predloga. Policijske zadeve in pravosodje na Hrvatskem ne spadajo pod ogersko vladu, v tem oziru je Hrvatska popolnoma avtonomna in nima ogerska vlada v tem oziru ukrepati nobenih naredb.

Reforme v Turčiji Reforme se niso slovesno razglasile, kakor se je sprva nameravalo. Najbrž se je vlada zbalah mohamedancev, pač pa je sultan dovolil, da se izvedo. Turški listi naznanjajo, da se uvedo reforme ne le v Armeniji, temveč v vsej Turčiji, pa v vsaki pokrajini po njenih razmerah. V Armeniji se bode začelo. Reforme za Armenijo bodo vsekake jako obsežne. Imenovalo se bode šest pravosodnih nadzornikov, ki bodo gledali, da se bodo pravde hitro vršile, in odločali ječe. Za Kurde se bodo upeljali potni listi, da se ne bodo mogli tako klatiti in ropati po deželi, kakor sedaj. Stori se bode vse, da se stalno naselijo turški kurdski rodovi, ki se sedaj preseljujejo od kraja do kraja. Vredili se bodo davki. Posebna katasterska komisija bode slednje leto konstatovala, koliko ima kdo zemlje, da se mu po tem odmeri davek. Štirje nadzorniki bodo leto za letom ogledali vse kraje, da se prepričajo, če ni kdo kakega zemljišča si po krivici prilastil. Davke bodo pobirali župani in davkarji, katere bode prebivalstvo samo volilo. Tako se bode smelo zahtevati le za javno koristno delo. Zemlja, orodje, živino in potrebno žito se ne bode smelo predati za davke ali zasebne dolgove. Uredilo se bode pobiranje desetine, velik del davkov se bode porabil za krajevne potrebe. Pa še več drugih stvari se obeta uvesti. Ko bi se vse izpolnilo, kar se obeta, bi bila Armenija kmalu najbolje upravljana dežela ne le na Turškem, temveč v Evropi sploh. Nekaj družega pa mora vsakemu mislečemu človeku vzeti precej vere. Listi pripovedujejo, da se izvedo mnogi zakoni iz prejšnjih let. Tako se v vsej Turčiji izvede hat iz 1839. in hat iz 1856. leta, po katerih imajo vsi turški podložniki jednake pravice do državnih služeb. Izvel se bode pravilnik za pokrajinsko upravo iz 1887. leta in občinski pravilnik iz 1877. leta. Vidi se torej, da Turčiji dobrih zakonov tudi

že dosedaj ni manjkalo, a izvrševali se niso. Bati se je, da bode tako tudi z vsemi reformami, ki se še uvedo. Slaba turška uprava se ne bode nanje ozirala, centralni vladi bode pa manjkalo moči in dobre volje, da bi jih izvedla. V državi, kjer se ni moč zanašati na vojake, žandarje in policijo, je težko izvajati reforme. Razmere se tako dolgo ne zboljšajo, da se dovoli kristijanom služiti pri vojaki in da bodo kristijani mogli tudi častniki postati.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 22. oktobra.

— (**Imenovanja**) C. kr. finančno ravratelstvo imenovalo je davčnimi oficijali v X. dij. razredu naslednje gospode davčne pristave: Mihajla Frančiča, Antona Vavpotiča, Vekoslava Podboja in Antona Grohmana na dosedanjih službenih mestih.

— (**Repertoar slovenskega gledališča.**) Danes se bo v drugič pela velika opera „Afričanka“. Ne dvomimo, da bo gledališče kakor pri premijeri razprodano. V četrtek nastopi kot gost gosp. Polakova in sicer bode v igri „Pariški potepuh“ igrala naslovno nalogo. Zanimanje za to gostovanje je splošno, toliko bolj, ker je bila gosp. Polakova, dokler je bila član našega gledališča, pri občinstvu jako priljubljena.

— (**Družba sv. Cirila in Metoda**) je imela svojo 88. vodstveno sejo dne 16. oktobra t. l. v prostorih „Slovenske Matice“. Začetek ob 1/3. uri popoludne. Navzočni so bili: Tomo Zupan (prvomestnik), dr. Dragotin vitez Bleiweis - Trsteniški, Ivan Hribar, Anton Koblar (blagajnik), Ivan Murnik, Luka Svetec (podpredsednik), dr. Ivan Svetina, Andrej Zamejic in Anton Žlogar (tajnik); od nadzorništv: Ivan Vrhovnik. Ker je bil prvomestnik do 4. ure službeno zadržan, otvoril je sejo podpredsednik Luka Svetec. Blagajnik Anton Koblar je obvestil zborovalce, da je imela družba od 15. septembra do 15. oktobra t. l. 3044 gl. 14 kr. stroškov, 2460 gl. 14 kr. dohodkov, torej 584 gl. primanjkljaja. Ko je došli prvomestnik prevzel vodstvo seje, spominjal se je s toplimi besedami ranjkega prof. Lendovskega kot nenadomestljivega družbinega sodelavca na Koroškem. Prav po njegovem premišljenem ter vztrajnem delovanju se je naša družba tako lepo vkoreninila in razvila onstran Karavank. S tajnikom je prvomestnik družbo zastopal ob pogrebu v Dvoru na Koroškem. Blag mu bodi spomin! Na prvomestnikov poziv so v znak žalovanja navzoči s sedežev ostali. Tudi o svojem poslanju pri tržaškem škofu Glavini in pri nadzorniku vitezu Klodiču poročala prvomestnik in kako da so šolske sestre tam začele našo deklisno šolo. Po sprejetju raznih predlogov glede šolskih poslopij v Trstu in Velikovcu ter po rešitvi nekaterih osebnih zadev in došlih prošnja zaključili prvomestnik sejo ob 6. uri zvečer.

— (**Družba sv. Mohorja**) Odbor družbe sv. Mohorja naznanja, da začne z današnjim dnem razpošiljati družbine knjige in sicer po ti-le vrsti: Najprej se odpošljejo knjige udom v Ameriko in v Afriko, potem slede razni kraji in za temi pridejo

na vrsto škofije: senjska, krška, poreška, zagrebška, somboteljska, sekovska, lavantinska, goriška, tržaška in h koncu ljubljanska. Cela obširna razpošiljatev bo trajala 6 do 7 tednov. Odbor prosi vsi poverjenike naj hitro pošljejo po knjige na dotični kolodvor, čim dobijo aviso od železniške postaje in takisto naj tudi hitro pošljejo po knjige tisti, ki jih prejemaajo v tiskarni družbe sv. Mohorja v Celovcu.

— (**„Narodna čitalnica“ ljubljanska**) preselila se je v soboto v nove svoje prostore v „Narodnem domu“, v katerih bo zamogla društvenim zahtevam v vsakem obziru popolnem zadoščati. Čitalnica ima sedaj na razpolaganje celo prvo nadstropje zadnjega trakta ob Tržaški cesti, obstoječe iz 6 sob s pritliklinami. Vsi čitalnični prostori so okusno ozaljšani, večina njih tudi na novo opravljena. Neka posebnost novih društvenih prostorov bode na najlepšem kraju nove zgradbe ležeča bralna soba za dame, ki bode najfineje opravljena, z eksotičnimi rastlinami okrašena in z obilnim berilom preskrbljena. Ker je treba še nekoliko priprav, otvorila se bode čitalnica za dame morebiti v 14 dnevih. Mala slavnostna dvorana dovršena bode v kratkem, velika dvorana pa vsaj do predpusta, in se bodo torej že v kratkem lahko prirejale večje in manjše plesne veselice, besede, koncerti in druge raznovrstne zabave. Vsi prostori bodo električno razsvetljeni in bode električna razsvetljava že v teku prihodnjega meseca inštalirana. Vkljub temu pa, da ima čitalnica za prireditev teh prostorov ogromne žrtve, se društvenina ne bode zvišala in znaša tudi zanaprej za posamezne člane 9 gl., za rodbine pa 14 gl. na leto.

— (**Redni občni zbor moškega zbora „Glasbene Matice“**) se je vršil 7. dne t. m. Načelnik gosp. svetnik Svetek, otvori zbor s srčnim pozdravom vsem stari in novo pristopivšim članom ter izraža zborovo žalost zaradi bridke izgube, ki ga je zadela po izgubi dveh odličnih članov. — Potem se prebere bivšega zaslužnega tajnika gospoda profesorja Stritofa pismeno poročilo o zborovem delovanju v minuli seziji, osobito v prirejenih koncertih in o pevskem večeru na „Strelišči“. Poročilo se vzame na znanje, isto tako poročilo blagajnikovo. Načelnik še naznani, da se je posebna deputacija odborova velezaslužnemu skladatelju g. Ant. Nedvedu izrekla iskreno zahvalo pevskega zbora za poklonjeno mu novo pesem. „Domu in ljubezni“. V imenu pevcev se zahvali g. dr. Volčič odboru, posebno pa njega načelniku in tajniku za njih trudapolno in vspešno delovanje, g. načelniku še posebej za srečno prireditev pevskega večera na „Strelišči“. — Jednoglasno se sklene pomnožiti odbor in ločiti mesti blagajnika in reditelja. Za prihodnje leto so se volili v odbor: I. načelnikom gosp. svetn. Vencajz, II. načelnikom svetn. Svetek, in člani odbora: Belè, dr. Hudnik, Jerman, Juh, Mally, Petrovič, Pribil, Razinger, Tausas.

— (**Občni zbor ženskega zbora „Glasbene Matice“** 10. t. m.) Načelnica ga. dr. Gregoričeva pozdravi zbrane pevke in jih s toplimi besedami navdušuje, naj tudi nadalje s tako marljivostjo in gorečnostjo zahajajo k zborovim vajam kakor dosle. Na to se prečita in odobri tajnično poročilo o delovanju v lanskem društvenem letu. Gosp. pevovodja Hubad se za njih vspešni trud zahvali vsem pevkam, vestnemu odboru in pred vsem njega gosp. načelnici, gđni. tajnici in gosp. Peršlovi. Predno se preide k volitvam, izjavi načelnica, da ji zaradi premnoga domačega opravila ni več mogoče vzprejemati načelništv, ter predlaga za svojo naslednico gosp. dr. Jenkovo. Gosp. pevovodja poprime še jedenkrat besedo ter omenja velikih zaslug, katere si je stekla gospa dr. Gregoričeva kot dolgoletna načelnica in kot ustanoviteljica ženskega pevskega zbora, ter jo prosi, naj vztraja kot odlična pevka in odbornica, ako ji ni mogoče nadalje ostati društvu na čelu. Konečno se izvolijo v odbor za prihodje I. načelnico gospa dr. Jenkova, II. načelnica gospa dr. Ferničičeva; gca. Lozarjeva (tajnica), gca. Krsnikova (arhivarica), gca. Jamšekova (rediteljica), gospa dr. Hudnikova, gca. Kajzelova, gospa Peršlova, gca. Petrinova.

— (**Grozna nesreča**) se je primerila danes opoldne na konci Dunajske ceste blizu pokopališča. V hiši št. 34 stanuje neki delavec Kadunc s svojo rodbino. Žena je malo pred poludnevom šla iz sobe, gledat za otroci, v sobi pa je ostala pet let stara

Vratu bi vam se oklenila,
Pa v ljube gledala oči;
Od sebe bi vas ne pustila,
Tam hočem biti, kjer ste vi.

Pa tudi humorist je Stritar, kakor se vidi iz pesmi „Oba junaka“:

„Kakó si spéhan, bled in plah!
Kaj ti je, Tonče? — „Oče, strah!“
„Kje pa si bil, otrok, govóri!“
„Tam, veste, v Hudem bregu gori.“

Rudeče jagode sem bral,
Kar se prikaže mi žival;
Rujava zgoraj, spodi bela,
Pa kakor človek je sedela!“

„Ušesa dolga?“ — „Dà, takó!“ —
„Oči debele!“ — „Pa kakó!“
Jaz gledam, kar pokima z glavo,
Pa skoči.“ — „Nad te?“ — „Ne v goščavo.“

„Oba junaka; hajd, nazaj!“
„Jaz pravim, medved bil je, kaj?“
„Da, dolgouhi in rujavi,
Ki se mu tudi — zajec pravi!“

„Petélin junak“ nas spominja na Levstikov humor, dasi je Stritar vedno blag in mehak in nima tistega drastičnega humorja, kakor ga je imel Levstik. Naj še to pesem postavimo sem:

Petélin mlad po vrtu hodi,
Družino svojo možko vodi;

Kar ti zagleda zver — ohó!
Strašnosko zver, kokorokó!

Široko, grozno ima žrelo —
Še širje se je njemu zdelo,
Oči ji gledajo grdó —
Nazaj, nazaj, kokorokó!

Ne! S kljunom nádnjo, kavs! in zlekne
Pošast se vznak in „kvak“ izblekne,
Nató junak: „Pošast leži;
Ne bojte se: Kikiriki!“

Pristopi kura, stara baba,
Pogleda, reče: „To je žaba!“ —
Petélin jezen: „Kaj boš ti?
To je modrás, kikiriki.“

Ko bi hoteli navesti še kaj vzgledov, bi morali kar celo knjižico prepisati. Naša sodba o teh pesmih je kratka: Trideset pesmij — trideset biserjev naše literature.

Mimo pesmij prinaša Stritarjeva knjiga še večjo povest „Griški gospod“.

V tej povesti popisuje Stritar, kako star profesor vzgaja mlade in stare ljudi v svoji rojstni vasi, kjer se je naselil, kako jih spravlja s krivih potov in v njih obuja plemenita čutila. Vsako poglavje je za-se fino izdelana slika, stilističen umotvor. To ljubeznjivo povest bodotudi odrasli ljudje čitali z veseljem, na mladino pabode uplivala bolj, nego sto vsakdanjih propovedij.

deklica, Marija Kadunc. Otrok se je igral okoli malega štedilnika, kar se mu uname obleka. Dekle je bežalo kričaje in jokaje iz sobe na cesto. Ljudje so prihiteli in polivaje deklico z vodo, pogasili ogenj. Toda deklica je grozno opečena, tako strašno, da pada koža kar v koscih od nje. Prenesli so jo v otroško bolnico.

— (Občni zbor društva kranjskih, primorskih in dalmatinskih poštarjev in poštinskih ekspeditorjev) se je vršil danes, dne 22. t. m., in sicer v Kamniku. Udeležba je bila številna.

— (Živinozdravniška predavanja.) Okrajni živinozdravnik v Radovljici g. Josip Kosirnik je po naročilu dež. vlade predaval o živinozdravstvu v Bistrici, v Srednji vasi, v Kranjski gori, v Jesenicah, na Bledu, v Gorjah, v Mošnjah in v Lescah.

— (V kočevskem „landlu“) so se baje našli novi premogovi sledovi, kar obuja pri prebivalstvu najlepše nadeje. Graška Urša, katera to poroča, izreka tudi željo, naj bi se kolikor mogoče le nemški premogarji najemali, da se ne zbere preveč slovenskih delavcev in se v Kočevju za slovenske stroke ne ustanovi posebna slovenska ljudska šola.

— (Izbris firme) Deželno kot trgovinsko sodišče v Ljubljani je izbrisalo firmo „C. kr. priv. tovarna žimnatih sitov v Stražišči Primoža Hudoverniga“ iz registra za posamične firme. — Istotako se je izbrisala firma Karol Kauschegg, trgovina z lesom v Ljubljani.

— (Zdravstveno stanje.) V Hudem vrhu v logaškem okraju je še 5 bolnikov za legarjem, v Dolžu v novomeškem okraju pa 11. — Na Bledu, v Jesenicah, Begunjah in v Koroški Beli je zbolelo od 12 t. m. 33 otrok za vratico ter jih je umrlo 14.

— (Namestnik marki Bacquehem) prevzame dne 24. t. m. vodstvo štajerskega namestništva.

— (Prememba posesti.) Graščini v Gornji Sevnici in v Radečah z vsemi posestvi je lastnik Frid. Fischer pl. Anker prodal princu Francu Auerspergu za 500.000 gld.

— (Odbor akad. tehn. društva „Triglav“ v Gradci) sestavi se je za zimski tečaj sledeče: Predsednik: Tekavčič Josip, cand. jur.; podpredsednik: Goričar Josip, cand. med.; tajnik: Peitler Fran, stud. jur.; blagajnik: Hrovatin Henrik, stud. tehn.; knjižničar: Wester Josip, stud. jur.; gospodar: Spindler Martin, stud. jur.; odb. nam.: Pregl Maks, cand. med.; revizorja: Verstovšek Karol, stud. phil., Erlan Josip, cand. med.

— (Osobna vest.) Občinski zdravnik v Ajdovščini dr. Hugon Finck je imenovan začasnim c. kr. okrajnim zdravnikom za okraj Tolminski.

— (Razveljavljeno imenovanje.) Tržaški občinski svet je sinu iredentovskega kolovodje in in obč. svetniku Raskovichu podelil službo inspekcijskega pristava javnih nasadov. Podelil mu jo je, ker sta za to glasovala tudi oče in stric kompetentov. Ker je ta služba navadna sinekura, so vsi pošteni meščani proti temu imenovanju protestovali in namestništvo je res uvaževalo te proteste ter imenovanje razveljavilo kot nezakonito.

— (Razveljavljanje sklep.) Deželnemu odboru isterskemu se je dostavila cesarska naredba, s katero se razveljavlja sklep isterskega dež. zbora, s katerim se je določila italijanščina kot izključni upravljalni jezik dež. zbora. Cesarska naredba se utemeljuje s tem, da še ni zakona, ki bi dopuščal tako utesnitev pravice, stavljati predloge in interpelacije.

— (Imenovanje.) Pri finančni straži na Primorskem so imenovani: višjim fin. komisarjem I. vrste Jos. Stefich; višjimi finančnimi komisarji II. vrste: Hugon Grignaschi, Karol Bresančič, Andrej Čušnar, Fran Turšič in Martin Stepan; finančnimi komisarji: Viljem Barbič, Gregor Skrober, Avgust Križaj, Fran Eržen, Matija Damianich, Alojzij Belicogna.

— (Zagrebski vseučiliščniki) morajo imponirati vsakemu, kdor količakaj čisla moški pogum in doslednost. Na filozofični fakulteti in ajo skoro vsi dijaki dež. štipendije, njih eksistenca je v nevarnosti, a vzlic temu se nečejo ponižati. Prof. dr. Janeček je dijake sklical na pogovor. Najprej je prosil, naj se zbero v posebno skupino tisti, ki so sežgali madjarsko zastavo. Ko se je to zgodilo, je profesor prigovarjal, naj izrečejo svoje obžalovanje, da se je to zgodilo, in pozval tiste, ki odobravajo demonstracijo, naj stopijo na stran. Razen dveh srbskih dijakov, so vsi slušatelji filozofične fakultete stopili na stran, na kar je prof. dr. Janeček rekel, da se bo vseučilišče najbrž zaprlo. Vojaško oblastvo hoče proti tistim dijakom disciplinarno postopati, ki so se demonstracije udeležili.

— (Razpisane službe.) Mesto notarja v Idriji, eventuelno kje drugod. Prošnje do najdlje 9. novembra notarski zbornici v Ljubljani. — Mesto jetniškega nadzornika pri dež. sodišču v Celovcu. Zahteva se znanje obeh deželnih jezikov. Prošnje do dne 14. novembra predsedstvu dež. sodišča v Celovcu. — Pri finančni prekuraturi kranjski v Ljubljani mesto koncipijenta z letnim adjutom 500 gld. — Pri finančnem ravnateljstvu v Ljubljani mesto konceptnega praktikanta z letnim adjutom 500 gld. Prošnje za obe službi je poslati v 4 tednih predsedstvu fin. ravnateljstva v Ljubljani.

* (Ženski zdravniki.) S privoljenjem cesarja je postala gospodična doktor medicine Georgina pl. Roth pomožni zdravnik na inštitutu častniških hčer v Hernalsu. To je prva dama v naši državni polovici, kateri se je dovolilo izvrševanje zdravilstva. V Bosni so tri doktorice, v Solnogradu pa živi jedna, katera pa sme samo zobozdravilstvo izvrševati.

* (Prazen strah.) Na nekem hodniku dunajske dvorne opere je gledališki sluga našel sumno zavito steklenico. Bila je podobna kaki bombi in raznesla se je tudi po vsem Dunaju govoreča, da je nekdo poskusil atentat na dvorno opero. V steklenici pa se je našla le neka nič nevarna tekočina in vse kaže, da je nekdo si dovolil slabo šalo.

* (Ženska nečimernost.) V bolnici v Dunajskem novem mestu je umrla dekla Koblhauser. To deklo je hotelo za vsako ceno lepo biti, in da postane tako, je vsak dan zavžilo jedno — žveplenko. Po desetih dneh so se pojavili znaki zastrupljenja in deklo je umrlo kot žrtva svoje nečimernosti.

* (Kake narodnosti je Crispi?) Italijanski ministerski predsednik Crispi je rodem Sicilijanec. Dasi si je kot Garibaldi, revolucionar in politik pridobil za Italijo velikih zaslug, vendar je le po vzgoji Italijan, po narodnosti pa je Albanec. Te dni je bil shod v Italiji živečih Albancev in Crispi mu je brzojavno sporočil, da se čuti po rojstvu in po srcu Albanca. Stari oče Crispijev je bil pravoslaven duhovnik. Italijani bi brez dvoma Crispija prav radi prepustili Albancem, ko bi ga ti hoteli prevzeti.

* (Silni viharji) so divjali v zadnjih dneh na italijanski obali Adrije in se je pripetilo več nesreč. Temperatura se je po vsej gornji Italiji znižala od 16° C. na 2° C. V Abruzzih je zapadel sneg. Tudi v Rimu je divjal hud vihar.

* (Starorimska vojna ladija.) Dva potapljalca sta našla v jezeru Nemi, ki leži blizu Aivita Lavinia, rimsko vojno ladijo, ki se je tam potopila pod cesarjem Tiberijem. Ladija je dolga 35 metrov in 4 metre široka.

* (Katastrofa v gledališču.) V garderobi kazanskega gledališča se je mej predstavo unel plin in vse kar je bilo v sobi je začelo goriti. Ko je občinstvo zapazilo gosti dim, ki se je valil na pozorišče, se je silno prestrašilo. Vse je drlo iz gledališča. Nastala je tolika gnječa, da se je osem oseb zadušilo, mnogo jih je pa bilo poteptanih.

* (Potres na Španskem.) V Granadi je bil včeraj lahek potres, ki je prouzročil nekaj škode na poslopih. Ponesrečil ni nihče.

* (Vojaška nagrada za poštenje.) Pariški listi poročajo o naslednji dogodbi, ki se je primerila pri poslednjih vojaških vsajah v okolici pariški. Neki vojak je izgubil denarnico. Našel jo je drug vojak in jo izročil polkovniku. Polkovnik je nagradil poštenega vojaka s tem, da mu je dal dopusta do polnoči. Drugi dan je šest vojakov „izgubilo“ denarnico, a drugih šest vojakov je denarnico „našlo“. Tudi tem poštnjakom je dal polkovnik dopusta do polnoči, zajedno pa razglasil, da bo vsak, kdor „nađe“ kako denarnico, zaprt 24 ur, kdor jo „izgubi“, pa 48 ur. Od tega dne ni nihče več „izgubil“ denarnice, niti je kdo „našel“ izgubljeno, a kaj, če izgubi kak vojak res svojo denarnico?

* (Impedimentum coloris) Zakonodajski zastop južnokarolinski v Zedinjenih državah je popolnil ustavo južno karolinske države in sicer s paragrafom, kateri določa, da se ne morejo beli ljudje poročati z ljudmi, katerih koža je črna. Kdor hoče stopiti v sveči zakon in je belokožec, mora dokazati, da ima vsaj šestnajst belokožih dedov, kajti sicer ne pride v zemski raj, kakor imenujejo staromodni pesniki zakon.

Darila:

Uredništvu našega lista je poslal: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. A. Zagorjan, knjigar v Ljubljani 25 kron, katere je zložilo „omizje Auerjevo“ v spomin blagega tovariša prof. Jak. Hafnerja namestu venca. — Živel redoljubni darovalci in njih nasledniki!

Brzojavke.

Dunaj 22. oktobra. Na današnjo prvo sejo poslanske zbornice so se zbrali skoro vsi poslanci. Galerija je bila prenapolnjena. Po otvoritvi seje je grof Baden razvil vladni program. Rekel je, da hoče vlada z dejanji delovati na to, da bodo narodi mirno in v spravi živeli drug poleg drugega, in zagadelj vse izrečene želje stvarno in nepristransko presojati. Pri tem se bode vedno ozirala na kulturo nemškega naroda, ki sveti pred vsemi drugimi. (Odobranje na levi, živahno ugovarjanje na desni.) Vlada zaupa popolnoma češkemu narodu. Odprava izjemnega stanja v Pragini nikakva koncesija, ampak le podstava za doseg normalnih razmer. Vlada pričakuje, da bode češki narod in da bodo njega zastopniki jej šli na roko,

da se uredé razmere. Vlada ni navezana na nobeno stranko in nobeni nasprotna, ter hoče parlament voditi. Negovala bo verska čutila in pomagala gospodarstvo slabeje stoječim deželam. (Pritrjevanje pri Poljaki), mej katerimi so tudi južne kronovine. V program delovanja drž. zbora je vlada postavila: proračun, volilno reformo, davčno reformo in civilnopravdni red. — Ko je ministerski predsednik končal, častitali so mu samo poljski poslanci, sploh je pa utis vladnega programa kaj raznovrsten, samo Poljaki so popolnoma zadovoljni, druge stranke ne. Poslanca grof Khuenburg in dr. Herold sta predlagala, naj se v prihodnji seji o vladnem programu otvori debata. Ko je ministerski predsednik izjavil, da ne ugovarja, se je predlog vzprejel. Prihodnja seja bo v četrtek.

Dunaj 22. oktobra. Iz poslanske zbornice so šli ministri v gospodsko zbornico, kjer je grof Baden čital vladni program in potem še posebe apeliral na podporo gospodske zbornice.

Dunaj 22. oktobra. Posl. princ Karol Schwarzenberg je zaradi političnih diferenc s češkimi veleposestniki odložil svoj mandat.

Dunaj 22. oktobra. Sekcijski šef v ministerstvu unanjih del, grof Cziraky, hoče odstopiti, ker ni bil imenovan prvim sekcijskim šefom namesti barona Pasettija.

Dunaj 22. oktobra. Pater Stojalowski je bil navzočen pri današnji seji poslanske zbornice. Prosil je avdijencije pri nunciju Agliardiju. O Stojalowskega afəri se bo v jedni prihodnjih sej poslanske zbornice interpevalo.

Dunaj 22. oktobra. Občinski svet je sklican na dan 29. t. m., da voli dunajskega župana.

Dunaj 22. oktobra. Sinoči, v predvečer otvoritve drž. zbora, je bil pri Schwenderju socialističen shod. Zbralo se je nad 3000 oseb. Shod se je soglasno izrekel za resolucijo, s katero se zahteva splošna volilna pravica.

Praga 22. oktobra. Nemškonacionalni zaupni možje so imeli tu shod, na katerem so sklenili, ustanoviti nemško ljudsko stranko, se ločiti od levičarjev in pri deželnozborskih volitvah postaviti samostojne kandidate.

Budimpešta 22. oktobra. Magnatska zbornica je včeraj vzprejela zadnjo cerkvenopolitično predlogo o svobodnem izvrševanju konfesij.

Narodno-gospodarske stvari.

— Dobava za c. in kr. vojsko. C. in kr. vojno ministerstvo namerava mej drugim nastopne opravne in oblačilne predmete zagotoviti potom javne konkurence: čevlje iz klobučevine, zaponke za pasove, ovratnike, usnjene in volnene rokavice, trakove, stremena, raznovrstne verige, konjska česala, kuhinjsko posodje, pokrovne skledice, jedilne skledice, tovrne vrvi, železne in lesene cveke za čevlje, podkvice itd. Ponudbe je vložiti najkasneje do 20. novembra t. l. Vse podrobnosti se poizvedo tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

— Dobava materialij za c. in kr. pomorski arzenal v Pulju. V namen zagotovitve materialij za c. in kr. pomorski arzenal v Pulju za l. 1896 vrši se dné 4. novembra oziroma 2. decembra t. l. ravno tam ponudbena obravnava. Materialije, katere je dobovati so: Deske in plohi iz jelovega in mecesovega lesa, laško olje, laneno olje, goveji loj, sivo milo, lojeve sveče in stearin sveče, melje in odeje iz trstevja, krtače in čopiči, leseno oglje, razni izdelki iz bakrovine, muncovine in medi (mesinga) vrvarski izdelki, koci (odeje). Pogoji in vse podrobnosti poizvedo se tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Tujci.

21. oktobra.

Pri Ltoydu: Miklavčič iz Višnje gore; — Crevata iz Buj; — Poka iz Žužemberka; — Kauba z Dunaja; — Pogačnik iz Cirknice; — De Monti iz Vidma. Pri avstrijskem cesarju: Ruhsam iz Linca; — Pustoverh iz Medvod. Pri južnem kolodvoru: Celestina iz Lesec; — Crasse iz Amsterdamu; — Gorec iz Istrije. Pri bavarskem dveru: Fas iz Kamnika; — Arh iz Rutzendorfa; — Berdavs iz Dobropolja; — Ostovič, Siščak iz Zlatarja; — Walch iz Monakova.

Umrli so v Ljubljani:

20. oktobra: Matevž Oitzinger, agent, 72 let, Cesarja Jožefa trg št. 2.

V deželni bolnici:

17. oktobra: Jakob Zalar, gostač, 7b let.
18. oktobra: Andrej Kušar, gostač, 41 let.

(1336)

Razglas.

Državno vojno (vkupno) ministerstvo namerava osigurati potom splošne konkurence predmete, označene v priloženem seznamu, in zaradi tega pozivlja, da se vpošiljajo pismene ponudbe.

Ponudniki imajo se po naslednjem ravnati:

I. Oziralo se bude le na avstrijske in ogerske državljane, katerih verodostojnost in usposobljenost je brezdvobena. Na tvrdke, ki so že člani vojnih zalagalnih konsorcijev, se pri tej konkurenci ne bude oziralo.

Ponujene stvari morajo vsekako biti izdelane v tuzemstvu iz tuzemskega materijala.

Pri podjetnikih dežel ogerske krone morajo se predmeti, ki se imajo preskrbeti in materijal zanjé — poslednji v toliko, v kolikor se more dobiti v potrebni množini in kakovosti in po enakih ali po nižjih cenah, kakor zunaj Ogerske — izdelati v onih deželah samih.

II. Ponudniki, ki niso že znani državnemu vojnemu ministerstvu, imajo s spričevali dokazati svojo solidnost in zalagalno zmožnost.

V to, da napravijo taka spričevala, poklicani so:

1.) gledé tvrdk, protokolovanih v trgovskem registru:

trgovske in obrtne zbornice, v katerih okrajih so firme etabrirane.

2.) gledé onih ponudnikov, kateri niso protokolovani pri trgovskem sodišču: politične oblasti I. inštanije, v katerih okolišu je bivališče ponudnikovo.

Spričevala, ko jih napravijo za to poklicani organi, se ne vroče strankam, temveč pošljejo premo državnemu vojnemu (skupnemu) ministerstvu.

Ponudniki morajo torej za napravo takega dokumenta pravočasno vložiti prošnjo pri pristojni trgovski in obrtni zbornici (ali političnem oblastvu prve stopinje) in v prošnji morajo točno navesti:

1.) Ime in priimek (besedilo tvrdke);

2.) Obrtno stroko in bivališče;

3.) Za izvršitev obravnave poklicano vojaško oblastvo (v predležečem slučaju državno vojno [skupno] ministerstvo);

4.) Dan obravnave in

5.) Količino in kakovost predmetov, katere mislijo oddati.

Odlok, ki ga na to prošnjo dobi podjetnik, priložiti se mora ponudbi.

III. Ponudba omejuje se le na predmete, navedene v seznamu in se more glasiti na vso množino ali le na kakšen si bodi del.

IV. Vsi predmeti morajo se zalagati po pečatenih vzorcih, ki so na ogled razpoloženi pri monturnih skladiščih v Brnu, Budimpešti, Gradcu in Kaiser-Ebersdorfu, katerih kakovost se ima zmatrati za najmanjšino tega, kar se zahteva. Take vrste, od kojih je normiranih več velikostij, in od kojih potrebščina v priloženem seznamu ni navedena po posameznih velikostnih vrstah, morajo se zalagati po predpisanih razmerah velikostno-vrstnega odstotka.

Ponudniki hlač iz tkane bombaževine imajo s ponudbo vred predložiti uzorcev takih hlač v dveh velikostnih vrstah. Prva velikostna vrsta imej dolžino 112 cm, a druga dolžino 104 cm. Dotični vzorci morajo na zavitku imeti jasno zapisano ime pošiljalca in namen pošiljlatve.

Podjetniku je prosto, obrniti se na imenovane monturno-upravne zavode, da mu proti plačilu prepusté vzorce (izvemši hlače iz tkane bombaževine), ki so pooblašteni, zahtevane vzorce proti plačilu podjetnikom izročiti.

V plačilu, ki se zahteva od podjetnikov za te vzorce, obseženo je poleg cen, katere prav za prav stane njih naprava, tudi 15% stranskih stroškov, ki jih ima vojaška uprava.

V. Oddaja ima se izvršiti vsaj do konca septembra 1896. l. v štirih enakih obrokih tako, da se izroči po jedna četrtina naročene množine do konca marca, maja, julija in septembra 1896. l.

Vojna uprava si izrecno pridržuje pravico, oddajno množino eventuelno pomanjšati ali pa eventuelno za polovico naročene oddajne množine povišati. Tako povišanje naročila se tudi lahko zgodi mej letom 1896. kakor si bodi in v tem poslednjem slučaju je ponudnik zavezan večjo potrebščino oddati vsaj v štirih mesecih po naročilu. Za tako naročbo veljajo iste cene in pogodbeni pogoji, kakor za prvotno naročbo.

VI. Ponudbe imajo se napraviti po formularju, ki je naveden v tem razglasu, v njih se mora točno in jasno navesti monturno skladišče, v katero se hoče oddajati, množino in nazvanje ponujanih predmetov, cena povedana v številkah in pismenih za vsak predmet in obrok oddaje.

Ko bi se vojna uprava ne mogla ozirati na oddajni kraj, katerega si je izbral ponudnik, zavezan je na lastne stroške in nevarnost odpošiljatev v drugo ali tudi več monturno-upravnih zavodov preskrbeti.

Zalagateljem more se pa sicer dovoliti, da oddajo predmete, katerih zalaganje so dobili, v monturno skladišče, ki je najbližje njih etablissementu, da se ondu pregledajo in potem na njih stroške in nevarnost, če bi bilo treba, pošljejo v druge monturno upravne zavode.

Za one pošiljlatve voznega blaga po železnici na monturna zalagališča, ki preidejo po vizitaciji, pri kateri se ni pokazalo nič pomanjkljivega, v last vojaškega erarja, dovoljeno je zalagateljem olajšilo vojaškega tarifa povračilnim potom, ter se zalagateljem na dotičnih voznih listih od strani monturnih zalagališč daje potrdilo, da je pošiljatev prešla v last vojaškega erarja.

VII. Če pa več podjetnikov skupno stavi ponudbo, imajo v ponudbi izrecno izjaviti:

1.) Da se zavezujejo solidarično jamčiti za točno izpolnitev zalagalnih pogojev;

2.) Kdo je v njih imenu pooblaščen v tej zalagalni zadevi občevati z vojno upravo.

Ponudbe imajo podpisati vsi podjetniki in povedati njih značaj in bivališče, ime in priimek.

VIII. Za zagotovljenje ponudbe je vložiti varščino v znesku petih (5) odstotkov vrednosti, ki odpade na ponujane predmete po zahtevanih cenah, pri kaki vojaški blagajnici (plačevalnici).

Varščina ima se vložiti v gotovini, hipotekah ali vrednostnih papirjih, pripravnih za vlaganje kavcije.

IX. V ponudbi je navesti vložitev varščine in povedati, koliko da znaša in kakšna da je (gotovina, vrednostni papirji, listine).

Depozitni list, ki ga izda vojaška blagajnica (plačevalnica), o vloženi varščini je tudi hkratu z zapečateni ponudbo, vendar v posebnem zapečatenem kuvertu (po obrazcu navedenem na koncu razgласa) doposlati državnemu skupnemu vojnemu ministerstvu.

Opomni se, da se kuvertovane ponudbe in depozitni listi ne smejo dati vkupaj v jeden kuvert, temveč se morajo posebej, pa vendar istočasno doposlati.

Zastran vlaganja varščine imajo se ponudniki pravočasno — ne pa šele poslednje dni, predno preteče obrok za vlaganje ponudeb — obrniti na dotično vojaško blagajnico (plačevalnico).

X. Ponudbe, ki morajo pri podjetnikih, ki niso znani državnemu vojnemu ministerstvu, biti opremljene s v točki II. omenjenimi odloki trgovinske

in obrtne zbornice, oziroma politične oblasti, o prošnji za izpostavljenje spričevala o solidnosti in zalagalni zmožnosti, in depozitni listi, o polaganju vadija, ki se morajo hkratu pa vendar posebej doposlati, morajo neposredno in vsaj do 20. novembra 1895. leta ob 12. uri dopoludne doiti pri vložnem zapisniku državnega vojnega vkupnega ministerstva.

XI. V obliki pogodbenega načrta spisani podrobni pogoji ogledajo se lahko pri kornih intendancijah, pri monturno upravnih zavodih, navedenih v točki IX., pri trgovskih in obrtnih zbornicah avstro-ogerske države, pri trgovskem muzeju v Budimpešti in pri ogerskem deželnem industrijalnem društvu v Budimpešti.

XII. Podjetniki imajo izjaviti v ponudbah:

1.) Da so zalagalne in pogodbene pogoje pregledali in tudi razumeli in da se jim popolnoma podvržejo;

2.) da so vzorce razpisanih predmetov natančno ogledali in tudi glede materijala, iz kojega so narejeni, in o načinu, kako so narejeni, se natančno poučili.

XIII. Ponudba pravno veže podjetnika od tistega časa, ko jo je vložil, vojaško upravo pa šele od onega časa, ko je onemu, ki dobi zalaganje, naznanilo vojno (skupno) ministerstvo, da je njegovo ponudbo vsprejelo.

Ponudnik odreka se pravici, odstopiti od ponudbe, in v § 852. obč. dr. zak. in v členih 318 in 319 avstrijskega in §§ 314 in 315 ogerskega trgovskega zakona nahajajočim se obrokom za vsprejetje obljube njegove.

XIV. Vojna uprava si pridržuje neomejeni izbor mej posameznimi ponudniki.

Če bi se kaka ponudba ne vsprejela v vsem obsegu, temveč le z restrin-govanjem ponujene množine ali cene, ima dotični ponudnik v petih (5) dneh, ko dobi dotično obveščeno, pri državnem vojnem (skupnem) ministerstvu vložiti pismeno izjavo, če vsprejme spremembo njegove ponudbe ali ne.

Če se nasprotnik v petih dnevih ali nič ali pa le nedoločno izjavi, se bode smatralo, da vsprejme modificirano odobrenje ponudbe.

Če bi se pa od v kaki ponudbi skupno obseženih ponudkov vsprejel le jeden ali drugi, to takoj veže ponudnika.

XV. Ponudniki so zavezani, ko so se njih ponudbe povsem ali deloma vsprejele ali tudi po njih potrjenju spremenile, nanje odpadajočo varščino dopolniti do zneska desetodstotne kavcije in skleniti pogodbo, katere jednemu izvodu se na stroške ponudnikove pritisne kolek po lestvici.

Ko bi se kak podjetnik, ko je dobil zalaganje branil podpisati pogodbo — ali pa ne prišel k podpisu te pogodbe, četudi se je pozval, tedaj nadomestuje pogodbo za vsem, deloma vsprejeta ali ž njegovim pritirjenjem spremenjena ponudba v zvezi z načrtom pogojev, spadajočim k temu razglasu.

Na ponudbe predstoječim pogojem na kak način ne ustrezajoče ali prepozno vložene ali brzojavno stavljene ponudbe se ne bude oziralo.

Formular za ponudbo.

(50 kr. kolek.)

Na

c. in kr. državno (skupno) vojno ministerstvo.

Ponudba.

Jaz N. N., stanujoč v izjavljam s tem, da hočem po pogodbi oddajati nižje navedene predmete c. in kr. monturnemu skladišču v v spodaj navedenih množinah po pridejanih cenah in obrokih.

Množina	Nazvanje	C e n a				Oddajni obrok	
		za		v pismenih			
ponujanih predmetov		za	v številkah	gld.	kr.	gld.	kr.
	komadov	jeden	komad			1/4 } do konca 1/4 } maja 1/4 } julija 1/4 } septemb.) 1896	
	garnitur	jedno	garnituro				
	i. t. d.	i. t. d.	i. t. d.				

Jaz potrjujem:

1.) Da sem ogledal zalagalne in pogodbene pogoje, ki jih je izdalo državno (skupno) vojno ministerstvo pod oddeikom 13., št. 1757 iz l. 1895. in jih tudi razumel ter se jim popolnoma podvržem; nadalje

2.) Da sem vzorce razpisanih predmetov natančno ogledal in se natančno poučil, iz katerega materijala in kako so narejeni.

Za natančno izpolnitev svoje obljube jamčim s petodstotno varščino goldinarjev, obstoječo iz (gotovine, vrednostnih papirjev, listin), ki odgovarja zalagalnej vrednosti gld. . . kr., katera se je, kakor potrjuje v posebnem kuvertu hratu doposlani depozitni list, vplačala pri vojaški blagajnici (vplačevalnici) v

Priložen je uradni odlok o prošnji za pridobitev spričevala o solidnosti in zalagalni zmožnosti.

N dne 1895.

(Lastnoročni podpis [ime in priimek] ponudnika.)

Formular za kuvert ponudbe.

Na

c. in kr. državno (skupno) vojno ministerstvo

na

Dunaju.

Ponudba I. I. za zalaganje oblačilnih in opravnih potrebščin vsled

razgласa oddelek 13., št. 1757 iz l. 1895.

Formular za kuvert za varščino.

Na

c. in kr. državno (skupno) vojno ministerstvo

na

Dunaju.

Depozitni list o gld. . . kr. (gotovine, vrednostnih papirjev, listin) k ponudbi I. I. glede zalaganja oblačilnih in opravnih potrebščin po razglasu oddelek 13., št. 1752 iz l. 1895.

Množina	Nazvanje	Cene so nuditi za	Množina	Nazvanje	Cene so nuditi za
1500 komadov	črnolakovanih obročkov za tornister.	komad	6900 parov	husarskih ostrog z vijaki	par komad
600 "	črnolak. podolgast. zaponk	"	620 komadov	kap	iz sivo melirane ha-
4300 "	črnolakov. dvojnih gumb Vz. 1888	"	200 "	kapucinskih sukenj	line za
600 "	zaponk za jermene za puške	"	770 "	jopičev z rokavi	jetnike
4600 "	črnolak natezalnih škrbcev za tornistre	"	420 "	zimskih hlač brez železja	"
6200 "	nadomest. zmetnih kaveljev za naboje	"	820 "	žepnih robcev iz modro tiskane bomba- ževine za jetnike	"
2900 "	pokositrenih igel k telečakom	"	28300 "	jopičev iz tkane bombaževine (polovica gat po 1., druga polovica po 2. ve- likostni vrsti	"
350 "	obeševalni kavelj k sabljinim pasovom za moštvo jahajočih baterij	"	42000 "	mesingastih zaponk za papirne zvezke	1000 komad
350 "	kvak k jermenu za repetirko karabinko	"	2000000 "		
3900 "	kvak za revolversko obešalko	"			
9700 parov	dragonskih ostrog z vijaki	par			

Na Dunaju, dne 7. oktobra 1895.

Meteorologično poročilo.

Oktober	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Tempe-ratura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
21.	9. zvečer	733.6	5.6° C	brezvetr.	skoro jas.	
22.	7. zjutraj	732.7	0.8° C	sr.ssvzhod	jasno	0.0
	2. popol.	730.5	10.4° C	sr.ssvzhod	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 6.7, za 2.8° pod normalom.

Dunajska borza

Dne 21. oktobra 1895.

4% državne srečke iz 1. 1854 po 250 gld.	149 gld. 50 kr.
Državne srečke iz 1. 1864 po 100 gld.	196 " "
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	131 " 25 "
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	120 " 50 "
Kreditne srečke po 100 gld.	201 " 25 "
Ljubljanske srečke.	23 " "
Rudolfove srečke po 10 gld.	23 " 25 "
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	177 " "
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	592 " "
Papirnati rubelj	1 " 30 1/2 "

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Zeliščni sirup

od občinstva navadno zahtevan pod imenom sok za prsa, pljuča in zoper kašelj

prirejen iz planinskih zelišč in lahko raztopljivega vapnenega železa.

Steklenica z navodilom o perabi 56 kr., 12 steklenice 5 gld.

Dobiva se pri (819-42)

Ubaldu pl. Trnkóczy-ju

lekarnarju v Ljubljani.

Posilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

Na Dunajski cesti stara št. 6, nova 10 se oddasti v najem (1372-1)

dve meblovani sobi.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1895

Nastopno omejenih prihajalnih in odhajalnih časi označeni so v srednjemotropejski črtici.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

- Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiča, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Steyr, Linz, Budejovice, Pilsen, Marijine varo, Hebr, Karlove varo, Francov varo, Prago, Lipko, Dunaj via Amstetten.
- Ob 3. uri 10 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje, Novo mesto.
- Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiča, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.
- Ob 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
- Ob 12. uri 55 min. popoldne osebni vlak v Trbiča, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj.
- Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiča, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inmost, Bregenz, Gurth, Geneve, Paris, Steyr, Linz, Gmunden, Ischl, Budejovice, Pilsen, Marijine varo, Hebr, Francov varo, Karlove varo, Prago, Lipko, Dunaj via Amstetten.
- Ob 7. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Kočevje, Novo mesto

Bazun tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 26 minut popoldne osebni vlak v Lesce-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

- Ob 5. uri 25 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipskega Praga, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Pilsnja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischl, Aussee, Ljubna, Celovec, Beljaka, Franzensfeste, Trbiča.
- Ob 8. uri 10 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.
- Ob 12. uri 26 min. popoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipskega Praga, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Pilsnja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Paris, Geneve, Gurth, Bregenz, Inmost, Zell na jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovec, Pontabel, Trbiča.
- Ob 4. uri 55 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.
- Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Pontabela, Trbiča.
- Ob 9. uri 25 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja, Novega Mesta.
- Ob 9. uri 4 min. zvečer osebni vlak s Dunaja preko Amstetona iz Ljubnega, Beljaka, Celovec, Pontabela, Trbiča.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

- Ob 7. uri 35 min. zjutraj v Kamnika.
- Ob 9. uri 5 min. popoldne " "
- Ob 10. uri 10 min. zvečer " "

(poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

- Ob 8. uri 55 min. zjutraj iz Kamnika.
- Ob 11. uri 15 min. popoldne " "
- Ob 12. uri 50 min. zvečer " "
- Ob 12. uri 55 min. zvečer " "

(poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Čevljarskega pomočnika

išče (1371)

Jakob Potokar

v Štefanovi vasi h. št. 20 pri Ljubljani.

Stanovanje

z dvema sobama, kuhinjo in zraven spadajočimi prostori, blizu tobačne tovarne, (1375-1)

odda se takoj ali s 1. novembrom t. l.

Kje? pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Nima vsak lepega obraza, niti lepih rok, a da

postanejo bele, nežne, čiste in kakor bi bile

skrbno konservirane to doseči je vsakomur mogoče.

Naj uporablja pri svoji toaleti samo izredno milo in tolsčno

pristno

Doering-milo

to je, pomnite dobro! samo ono „S SOVO“.

Zaželjeni uspeh ne bo izostal. Cena povsod 30 kr.

Generalno zastopstvo: A. MOTSCH & Co., Dunaj, I., Lugeck Nr. 3.

V Ljubljani prodajata na debelo Anton Krisper in Vaso Petričić.

4 (946-2)

Proti kašlju in nahodu, osobito pri otrocih, proti zaslizenju, boleznim v vratu, žolodu, ledvicah in mehuruji priporoča se najbolje

koroški rimski vrelec.

Najfinejša namizna voda.

Zaloga v Ljubljani pri M. E. Supanu, v Kranju pri Fr. Dolencu, v Radovljici pri Otonu Homannu. (1334-2)

Št. 17.788.

Razglas.

Mesto kalkulanta

pri tukajšnjem finančnem računskem oddelku se odda. Plača po dogovoru.

Lastnoročno spisane prošnje vložiti je tekom 14 dni v prezidiju c. kr. finančnega ravnateljstva v Ljubljani.

C. kr. finančno ravnateljstvo v Ljubljani

dne 18. oktobra 1895.

(1374)

Flachki.

Uradno upravičeni in zapriseženi stavbinski inženjer in stavbeni mojster

Jaromir Hanuš

ponuja se

za izvrševanje vseh v stavbinsko stroko spadajočih del, prevzema poprave hiš po zelo nizkih cenah, naprave vodovodov, načrtov in proračunov, merjenje cest in posestev itd.

Ustmena ali pismena naročila

vzprejemajo se (1123-14)

v novi hiši na Poljanskem predmestju, nasproti domobranski vojašnici.

Karola Wolf-a restitucijski fluid.

(Izveček iz izvrstnih gorskih zelišč).

Mnogo preskušeno osveževalno in okrepevalno sredstvo po težkih naporih, trajnih ježah itd. — Najbolje se je obnesel pri vseh vnanjih boleznih, kakor: protinu, revmatičnem otrpenju, zvrtju in preteguanju žil itd.

Cena steklenici 1 gld. 25 kr.

Karola Wolf-a

redilni prašek za živino.

Preskušen pri vseh domačih in koristnih živalih, kakor pri konjih, govedih, ovcah, prašičih itd., če nečejo jesti, če slabo prebavljajo, izvrstno varovalno sredstvo proti kužnim boleznim.

Cena zavitku 45 kr. (1224-10)

Glavna zaloga in jedini izdelovatelj:

Karol Wolf

lekarnar v Vipavi, na Kranjskem, via Postojina in Gorica.